



TĖVIŠKĖS

ECHOES OF HOMELAND — Lithuanian Weekly

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Registered at G.P.O., Melbourne, for transmission by post as a periodical MELBOURNE (II m.) 1957 m. sausio 31 d. — Nr. 4

POLITINĖ APŽVALGA

CHOU-EN-LAI MISIJA

Komunistinės Kinijos min. pirm. Chou-En-lai lankosi Maskvoje, Varšuvoje, Budapešte. Kremliaus desperatiškai reikalingas Kinijos ideologinė paramos. Peipingas darosi tarptautinio komunizmo antrojo židinio.

Tarptautinio komunizmo užurpuotų tautų konglomeratas paklusniai sukosi apie pagrindinę jėgą ašį — Staliną. Kruščiovo nustatymo linija sukrėtė iš pagrindų komunizmo struktūrą. Pereitų metų spalį bekrūvis sukilimas Lenkijoje; revoliucija, masinės žudynės ir teroras Vengrijoje; ideologinė fermentacija komunizmo citadelėje — Maskvos universitete. Tai tik keletas pavyzdžių.

Kremliaus desperatiškai ieškojo išeities, kuri konsoliduotų begriuvančią imperiją. Ieškojimo proceso metu nustatymo kūrėjas ir pro pagandistas — Kruščiovas staigiai pasuko kitu kursu. Žudikas, išdavikas ir psichopatas Stalinas tapo vėl išmintingiausiu ir giliausiu marksistu, kurio pavyzdžiu kiekvienam reikia eiti.

Deja, nelauktas, staigus ir neloģiškas Kruščiovo žingsnis išsukė nepasitenkinimą ne tik „tautinio komunizmo apaštalo“ Tito bei Gomulkos tarpe, bet ir neutralioje Azijoje buvo priimtas gana šaltai.

Nereikėjo specialistų nuomonės atspėti, kad „neotalinizmas“ bus prekė, kurią labai sunku parduoti.

„Super-salesmanu“ šioje akcijoje, daugelio stebėtojų nustebimui, buvo ne kas kitas, o kom. Kinijos Chou-En-lai, kuris, vos prieš

Kremliaus politikos gaires

Vertindami perėitos savaitės įvykius, Vakarų komentatoriai priėjo bendrą išvadą dėl Kremliaus naujosios politikos atieities:

● Peipingas yra lygiavertis tarptautinio komunizmo generalinės linijos nustatymo partneris. Sovietams reikalingi kina, kaip cementas, jungiantis plytas — satelitinio krašto. Be Kremliaus ekonominės paramos Peipingo svajonės apie iškilimą į didžiąsias galybes, labai mažas. Todėl, bent artimiausiu laiku, Peipingo-Maskvos ašis nesulaužoma.

● Re-talinizacijos procesas yra reikalingas sujungti bebrudanzčius satelitus į monolitinių vienetą. Iš-

traukiami senieji Stalino „lozungenai“ apie proletariato klasinę kovą prieš kapitalistų ir imperialistų ir t.t. Sudaroma išorinio apsupimo bei karo pavojaus atmosfera, siekiant dirbtinu būdu suglaudinti bebristančias komunistų gretas.

● Satelitinio krašto problema gana aiški: leisti kraštams, kaip Lenkijai, eiti „savito socializmo“ keliu, kurią Gomulka atstovauja. Tik vieną sąlygą reikia absoliučiai išpildyti: toks satelitas turi likti Maskvos orbitoje. Kiekvienam satelitui Vengrija yra geriausias pavyzdys, rodantis, kas atsitinka, kai norima staiga atsikratyti Maskvos jungo.

Gomulka laimi rinkimus

Lenkijos tautinio komunizmo apaštalas Gomulka triumfoja. Naujam Lenkijos seime atstovaujamos ūkininkų ir demokratų partijos bei bėpartvių frakcija. Kremliai užkertamas kelias interventui į Lenkijos vidaus reikalus.

Sausio mėn. 20 d. Lenkijoje vyko rinkimai į seimą. Rinkti turinčių teisę buvo virš 14 milijonų. Pereitų metų spalio mėn. duotas Gomulkos pažadas leisti laisvus rinkimus, buvo, nors ir dalinai, ištesėtas.

Aišku, rinkimai negalėjo būti laisvi, taip, kaip mes laisvajame pasaulyje juos suprantame; vis dėl to, jie buvo iki šiol dar negirdėtas eksperimentas anapus geležinės uždangos. Šių rinkimų pasekmės, nors ir ne tuojuo jaudinamos, turės tikimėnės reikšmės ne tik Lenkijai, bet ir visam pasauliui.

Rinkiminis sąrašas buvo tik vienas, pavadintas „Tautinis Vien-

būs Frontu“. Į šį sąrašą įtraukti buvo ne tik Gomulkos nominuoti komunistai, bet ir ūkininkų partijos, demokratų partijos ir bėpartvių frakcijos žmonės. Į 459 seimo vietas kandidatavo 720. Rinkėjas iš sąrašo galėjo išbraukti bet kokius kandidatus, pav. komunistus.

Galutinų duomenų dar nėra, bet Gomulkos komunistai pravedė daugiau nei 50% viso seimo atstovų, kito partijos pasidalino porcingai.

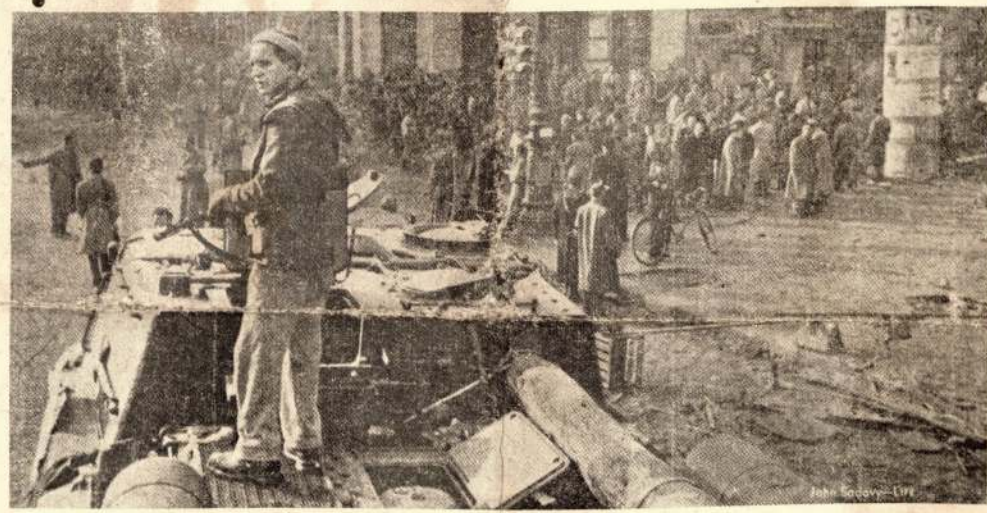
Prieš pat rinkimus — Gomulka įspėjo lenkų tautą: „Išbraukti komunistų kandidatus iš jūsų rinkiminės kortelės, reikšia ne ką kita,

PRAEITĄ SAVAITĘ POPIEŽIUS PRIĖMĖ LENKIJOS TURISTUS

Sausio 16 d. pirmą kartą po antrojo pasaulinio karo įprastinėje trečiadienio bendroje audien-cijoje priėmė lenkų turistus viešiniūsinis Romoje. Tai buvo 46 asmenų lenkų skulptorių ir menininkų grupė. Popiežius juos pasveikino ir į juos prakalbėjo lenkiškai.

34 TAUTŲ VAIKAI PAS POPIEŽIŲ

Sausio 16 d. Popiežius specialioji audiencijoje priėmė 130 vaikų 34 tautų. Vaikai popiežiui giedojo kalėdines giesmes ir šv. Tėvas su jais kalbėjosi jų gimtoms kalbomis. Vaikų buvo iš Vengrijos, Lenkijos, Rusijos, Kinijos, Vietnamo, Australijos, Perų ir Ispanijos. Neteko patirti, ar jų tarpe buvo lietuvyčių.



● TRIJŲ DIENŲ laisvojo Buda-pešto didvyriai dabar perkeliojami į kišami į kalėjimus. Tačiau laisvės vilties jie nėra nustoję.

o išbraukti Lenkiją iš Europos valstybių tarpo.

Keliomis kitomis progomis jis primindavo, kad jo programos atmetimas būtų užsitraukti Vengrijos likimą.

Londoniškas konservatorių „Time and Tide“ komentuoja: „Lenkijos rinkiminiai rezultatai yra Maskvos režimo atmetimas. Tai yra tik pradžia. Dabar Gomulkos padėtis yra tiek stipri, kad jis gali drįsti prašyti ekonominės pagalbos iš Vakarų, aišku, be politinių sąlygų. Gomulka reikia padėti!“

Katalikų „Tablet“ priduria: „Gomulka reikalinga Vakarų ekonominei paramai, nors jam bus itin sunku išlaikyti Maskvos įtarinėjimus ir nepasitikėjimą. Lenkija bando išganyti pati save.“

Gomulkos tautinio komunizmo forma yra lenkamas dabar priimtinai vien dėl to, kad tuo pačiu tai yra Kremliaus letenos arba jo marionetinės vyriausybės atmetimas. Gomulka su savo programa eina toliau, negu bet koks kitas komunistas yra bet kada ėjęs, pav. Tito. Ypač pažymėtinas jo potvarkis, liečiantis žemės nuosavybę. Yra leidžiama turėti žemės, ją parduoti arba išnuomoti. Patvarkyme skelbiama, kad „nuosavybės žemės nuosavybės principo bus laikomasi.“ Tuo tarpu iš 10.000 kolchozų beveik tik 2.500. Kad paskatinti jų produkciją, valstybinės duoklės su mažinamos visu trečdaliu, o už pristatomas normas mokama dvigubai negu anksčiau. Tai vienas iš naujų, komunistų akimis žiūrint, revoliucinių žinginių, nualintų kraštą pamažu pastatyti ant kojų.

464 MILIJONAI KATALIKŲ VISAME PASAULYJE

Naujai išleistame Vatikano kalendoriuje yra pažymėta, kad visame pasaulyje yra 464,2 milijonai katalikų. Europoje yra 224 milijonai katalikų. Bažnyčios hierarhija sudaro: 60 kardinolų, 10 reziduojančių patriarchų, 349 reziduojantys metropolitai ir arkivyskupai, 1232 reziduojantys arkivyskupai ir vyskupai. 283 tituliniai arkivyskupai ir vyskupai. 79 prelatūros ir abatijos, 12 apaštališkieji vikarai ir 122 apaštališkieji prefektai.

Pirmą kartą po tiek metų po kardinolo Mindszentį ir kardinolo Višinskio pavardžių nėra pastabos „suimti“. Po arkivyskupo Stepi-nac, Pragos arkivyskupo Beran, vardais stovi pastaba (suimti, negali savo pareigų eiti).

PANAIKINTOS SANTUOKOS

Augščiau sias bažnytinis teismas Sacra Romana Rota praėjusiais metais svarstė 256 moterystės panaikinimo bylas. Kaip žinome, Bažnyčia teisme jų nepanaikina tik išaiškina, ar santuoka buvo teisėtai įvykdyta ar ne.

Praėjusiais metais Sacra Romana Rota studijavo 134 studentai iš 47 kraštų. Jų tarpe buvo lietuvų, latvių, Vakarų Afrikos, Basuto, Belgijos Kongo, Kenijo, Nigerijos, Tanganikos, Ugandos, Austrijos, Brazilijos, Čekijos, Irako, Libano, Malajos, Meksikos, Olandijos, Peru, Rumunijos, San Domingo, Šveicarijos, Venecuėlos, Belgijos, Lenkijos, Kanados, Amerikos, Indijos, Filipinų, Kolumbijos, Prancūzijos, Maltos ir kitų.

● NEKRUVINOJI AUKA už pasaulio taiką, aukojama Pijaus XII.

Is Popieziaus kalbos

PRIESINGUMAI RELIGINEJE PLOTMEJE

Asmeniškai laisvė ir atsakomybė, bendruomeniškumas, socialinė tvarka ir gerai suprata pažanga yra žmogiškosios vertybės, nes žmogus jas įvykdo ir jomis naudojasi. Bet šios vertybės savo kilmės atžvilgiu yra religinės.

Tačiau šių vertybių vidinį pagrindą moderniais laikais ir Vakaruose jau pradeda griauti ir norima bendruomenėje laisvumo, to tuščio žmogaus savim pačiu pasitenkinimo, vardan nustumti į užmirštį. Ir taip atsitinka keisti dalykai: tie viešojo gyvenimo vyrai, kurie rokiša bendrojo gėrio turintį šia pagrindines vertybes, kurios tik Dievui ir religijai turi savo pagrindą, nors jie patys yra jau netekę gyvo religinio jausmo.

Tarimieji realistai nenori tuo sutikti. Priešingai, jie priekaištauja tikėjimui, kad jis ūkinis ir politinius prieštaravimus paverčia religiniais ginčais. Jie piešia ryškias spalvomis žiaurumus praėjusių religinių karų, kad tikintu, jog dabartiniai Rytų ir Vakarų konfliktai, palyginus juos su praėjusiais religiniais karais, yra visiškai nekalti ir nereikia iš abiejų pusių trupučio praktiško tikrovės prieizimui, kad būtų pasiektas ekonominis santykių vystymasis ir konkretus politinių įsėvėnimas. Absoliutinių vertybių laiky-

masis, jie taip sako, nelaimingu būdu iškreipia tikrą dalykų padėtį, sukelia aistras ir apsunkina kelią į praktišką ir protingą susipratimą.

Mes, iš savo pusės, kaip Vyriausioji Bažnyčios Galva šiuo metu, kaip ir ankstesniais atvejais, vengime krikščionių šaukti į kryžiaus karą. Mes betgi galime reikalauti pilno supratimo fakto, kad ten, kur tikėjimas yra gyvas tėvų palikimas, žmonės kovą kurį jiems priešas neteisėtai paskelbia, suprastų kaip kryžiaus karą. Akyvaizdoje mėginimo, kai kurias pavojingas tendencijas parodyti nekaltose šviesoje, mes norime visiems pabrėžti, kad šie klausimai liečia absoliutines žmogaus ir bendruomenės vertybes. Mes turime nepileiti, tai yra mūsų ypatingai griežta atsakomybė, kad šie dalykai būtų laikomi dviprasmiškumo rūkuose.

Praciusia Savaitė

BRITŲ KARO MINISTERIS JAV-se Anglijos karo ministeris, kuris dabar lankosi Amerikoje, savo kalboje apgailestavo, kad Amerikos laikysena Vid. Rytuose iš esmės paliečia audra Anelijoje. Tačiau Amerikos ir Anglijos draugystė tuo nėra sugriauta. Jo kelionės tikslas yra parinkti kairinį abiejų kraštų bendradarbiavimą.

EGIPTO KARIUOMENĖ ĮENGE Į SINAJAUS PUSIASALĮ
Vykdymai JT nutarimą, žyda pasitraukę iš Sinajaus pusiasalio į kurt grįžo Egipto kariuomenė. Sunkumai yra iškild dėl Gazos ir Akibos srvių, iš kurių žyda atsiskak pasitraukti, reikalaujami garantijų, kad šiose srityse stovės UNO policijos daliniai.

KOVOS ALZYRE IR KIPRE
Alzyro ir Kipro nacionalistai užpildinėja prancūzų ir britų kariuomenės dalinius. Prancūzai Alzyre ir britai Kipre veda smarkią kovą su partizanais, kurie reikalauja abiem kraštams nepriklausomybės.
BENZINO KARAS OUFENSLANDE
Aštuonių benzino bendrovės nutarė „sąabdyti benzino tiekimą į Queenslandą, nes šios valstybės vyriausybė atsisakė pakelti benzino kainą.

PAKISTANAS PROTESTUOJA
Pakistano didesniuose miestuose sausio 27 d. įvyko dideli protestai mitingai prieš Indijos norą dėl Kašmiro įjungti į Indijos valstybę. Demonstrantai, nešdami juodas vėliavas, ir peraišė juodai, kaspinais, viešai deino Nehru iškamšas ir bandė pulsti Indijos atstovybės būstines, kurių apsaugai buvo išaukti specialūs kariuomenės daliniai.

paskolą. Aswan užtvankos pastatyti. Bet nurodyma kad Sovietų Sąjunga pati yra suinteresuota duoti tiką paskolą.

Sovietų politika Sueso Kanalo ginčo klausime yra labai aiški. Jie pilnai remia Egiptą ir mano, kad bet koks sprendimas Sueso Kanalo ginčo yra bevertis, jeigu jis nėra pilnai Nasser primtinas. Nors Sovietų laimėjimai yra dideli bet Suesas kelia jiems problemų. Tos problemos kyla iš pavojų kurie gali iškilti ryšy su kanalo krize.

Viena galimybė — karas, jei Prancūzija ir Britai pradės karinę akciją prieš Nasser. Toliau akcija gali išsivystyti III pasaulinį karą, jei Sovietų Sąjunga eiti padėti Nasser net jeigu ir savanorių formoje. Tuo tarpu visa Sovietų politika paremta taikos pagindu, kuris leidžia mažinti kariuomenės šimtais tūkstančių vyrų permetant ju į naudingą darbą kelti gyvenimui lygi.

Antras galimumas, jei Sovietai neitų į karą bet būtų pusę žingsnio nuo jo, visais atvejais Nasser, tas įvykintų Ameriką ir Britus su Prancūzija ir įtempimas visoje Europoje padidėtų ir Sovietų pastarųjų dviejų metų sudaryto palengvėjimo atmosferoje pasibaigtų.

Sovietų pasivylimas. Prem. Bulganinas neseniai pasidė, kad Vakarų vyriausybų galvos ir Egipto, Indijos ir Sovietų Sąjungos turėtų susirinkti prie vieno stalo ir Sueso Kanalo klausimas taikingai išspręsti.

A.L.

Rusai seka Lenino politiką

RUSAI SEKA LENINO POLITIKĄ. ANTIIMPERIALISTŲ POLITIKA DUODA GERESNIŲ VAIŠIŲ, NEGU TIKETASI.

Sovietų diplomatija nebuvo pasėvi paskutiniuosius du mėnesius, kada viso pasaulio dėmesys buvo nukreiptas į Sueso kanalą. Viešoje pasaulyje — ji buvo aktyvi ir padarė gerą progę Sovietiško idealų kryptimi. Neskaitant Sueso Kanalo klausimo svarbiausias Sovietų dėmesys buvo kreipiamas išlaikymui komunistų koalicijai ir neleistų surti tai vienybę kuri yra grąsinama dvigubo pavojaus t.y. palengvėjusios tarptautinės padėties ir Jugoslavijos nepriklausomybės pavyzdžio. Paslaptingas Kruščio vizitas Belgrade ir dar netikėtis Tito vizitas Jaltose su Kruščio kaip tik buvo kulminacija šių pastangų.

Per du paskutiniuosius mėnesius Sovietai parodė ypatingą pagarbą ir draugiškumą Komunist. Kinijai. Aukščiausias šių pastangų taškas — tai pasiuntimas Anasto T. Mikojanio į Pekiną, į komunistų partijos aštuntą suvažiavimą, kuriame Mikojanas patvirtino Sovietų ekonominės paramos teimą Kinijos supramonimui.

Sovietų pastangos išplėsti jų įtaką neutraliniuose kraštuose padarė svarbią pažangą. Indonezijos prezidentas Sukarno buvo karališki sutiktas laike jo vizito Sovietų Sąjungoje. Pasirašytoje deklaracijoje išreikiama Indonezijos ir Sovietų Sąjungos pažirų viendoms. Prezidentas taip pat gavo 100.000.000 dolerių paskolą.

Rugpjūčio mėn. gale Afganistanas pranešė, kad jis pasirašė karinės pagalbos sutartį su Sovietais. Čia vėl sovietai padarė gerą žingsnį išplėsti savo įtaką.

Sovietai taip pat neužmiršo ir Vakarų Jie pranešė Vakarų Vokietijai, kad Vokietijos suvienijimo klausimo išsprendimą kliudo — Adenauerio užsispyrimas išspręsti jį laisvų rinkimų keliu.

Bulganinas neužmiršo ir Amerikos Jis vėl parašė laiška prez. Eisenhoweriui siūlydamas uždrausti atominių bombų bandymus.

Sovietų laimėjimai yra aiškiai matomi šimtais milijonų žmonių Azijoje ir Afrikoje, Sovietų Sąjunga atrodė esanti galings draugas galis ir noriai padėdas silpnam prieš tvirtą, kaip dabar Maskva vaidina padedanti Egiptui prieš Vakarų. Sovietų prestizžas ir jėka viduriniuose rytuose yra ženkliai kai tuo tarpu Vakarų padėtis yra žemiausioje taške.

Paviršūniniškai žiūrint gali atrodyti, kad Sovietų pasiekti laimėjimai

TEVISKES AIDAI

S A V A I T R A S T I S

Laikraštį tvarko Redakcinė Komitija. Redaktorius — kun. dr. P. Bačinskas, Catholic Presbytery, Hardy st., West Preston, Vic. Tel. JU2586.

Prenumeratos kaina metams \$8. Kituose kraštuose \$8. Atskiras numeris 1/6. Prenumeratą adresuoti: "Tėviskės Aidai", 18 Henry st., Kensington, Vic. Administr. telf. FF2356. Skelbimai už skilties colį 8/.

Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

S. Amerikos Katalikybė

Hertlingas protestantų atiradimas Amerikoje rėša su 1620 m. o pirmuosius katalikų kolonistus su 1635 m. Protestantas Adolf Keller katalikus vadina pirmaisiais naujakuriais (Amerikanisches Christentum). Bet šie 15 m. negali turėti jokiu būdu tokios reikšmės, kokią jiems skiria jų piktnaudotojai.

Yra simboliška ir ne be reikšmės šiai Bažnyčiai, kad pirmieji katalikų dvasiškiai, atvykę į šiaurės Ameriką, buvo jezuitai. Šitie pionieriai, kaip sakoma, neturėję nė vieno kunigo, kuriuo reikėtų rūpintis. Jie ieškojo ir medžiojo katalikus, neturėdami gyvenamos vietos, kaip Dievo tarnai visuomet pasirodę ten apistoti, kur buvo didžiausias reikalas. Kas po jų sekė, ne visuomet buvo patys geriausi. Lygiai tas pat ir su ateiviais iš viso. Bet iš prancūzų revoliucijos pasprukę per vandenyną kunigai Amerikai buvo geri išpažintojai ir darbininkai. Pirmieji Amerikos vyskupai taip pat buvo pijo-

nieriai. Jų ka edros dar ir šiandien yra iš dalies mažutės ir nežymios. Vyskupas Richmondas dar 1840 m. buvo tuo pačiu laiku klebonas ir vyskupas. Viena Bažnyčios provincija šiaurės vakaruose pačioj pradžioj tikinčiųjų teturėjo pora kailių pirklių ir kelias indėnų šeimas. Didysis kardinolas arkivyskupas James Gibbons, kuris daug prisidėjo prie Jungtinių Valstybių Bažnyčios gero vardo, mirė 1921 m. sulaukęs 87 m. amžiaus. Jis savo pirmąją diocęziją perėmė su dviem kunigais iš 800 katalikų. Tik iš lėto išsibarsčiusios misijų vietovės suaugo į diocęzijas ir Amerikos Bažnyčią. Iš kitos pusės šios Bažnyčios pradžia buvo labai moderni. Pirmasis katalikiškas laikraštis, pažymėtina, buvo klebono lapelis (1822). Jau tais laikais teologai buvo dirbą studentai. Bažnyčia ir tada buvo iš visų pusių puolama.

Šalia jezuitų dirbo pranciškonai, lozoristai, ypačiai pietuose. Pirmieji redemptoristai atvyko iš

Austrijos 1832 m. Tais laikais Amerikos Bažnyčia gyveno iš dvasiškių ir iš Europos gaunamų pinigų. Iš didžiausių piniginių šaltinių tuolaikinės Amerikos bažnyčios pamėnėta Austrijos leopoldiečių įstaiga. Ji per pirmuosius gyvenimo metus išsiuntė 364.000 guldenų Amerikos vyskupams (mūsų laiku žmonėms tiesiog neįtikėtina). Be dvasiškių visais laikais atsiradavo uolių pasauliečių. Taip, pasauliečiai buvo jų "Trustes" kurie tvarkė ūkinius reikalus, o vėliau net pavojingi pasidarė. Jie pasirodė šurkštūs. Kartą, kai jų nuomonės išsiskyrė su New Yorko vyskupu, jie pagrąsino sulaukymą pinigų. Roma dažnai baimindavosi, kad JAV Bažnyčia gali atstoti su savitais įstatymais. Bet šie rūpestiai aiškia vyriška šikymybe Amerikos katalikų buvo išblaškyti. Dar daugiau:

Jau susiprėję, gerai organizuoti ir gerą vardą turint JAV B. žnyčia priklausė iki 1908 m. nuo Propogandos Kongregacijos. Kai kurio Vidurio valstybės vos tik apie vidurį 19-to šimtmečio susilaukė misijonierių. Štai į Colorado pirmasis misijonierius atvyko tik 1852 m. 1858 m. buvo pastatyta čia pirmoji bažnyčia. Per kelerius dešimtį metų jau stovėjo 112 bažnyčių ir sielovada buvo 64 kunigų rankose.

Iš šios kovojančios misijų Bažnyčios išaugo subrendusi Amerikos Bažnyčia su stipriausiu prisirišimu Romai. 1858 m. buvo įkurta amerikoniška kolegija. Jausmas tarp savo krašto žmonių būti "atskalūnais" pamažu nuliūgo. Šiandien visi jie yra sąmoningi piliečiai tos pačios amerikoniškos žemės. Ateiviai apie praėjusio šimtmečio vidurį buvo ukėlė didžiausia istorijoje jautų kraustymąsi (po 1850 virš 4 milijonų. 1891 iki 1900 beveik 4 mil., 1901 iki 1910 beveik 9 mil.). Jie davė praktiškai jau susikūrusiai Amerikos Bažnyčiai stiprų prieauglį tikinčiais, ypačiai iš Irlandijos, Vokietijos ir Austrijos. Vėliau atvyko italai ir slavai. Prieš nativistų spyrimąsi atsistojo apsisprendusi ir baimės nepažystanti katalikybė; svariai prie šio laimėjimo prisidėjo didysis pasaulietis "paštalas Orestas Brownson (mirė 1876 Detroitė). Nuo tėvo Isaak Heckerio, paulistų įkurėjo (1888) laikų katalikai perėjo nuo savęs teigimo į puolimą. Tuo laiku, kada Bažnyčia pergyveno didžiausią kiršinimą (1840 — 1860), jie metė šūkį laimėti protestantus. Metė atsivertimų skaičius dabar siekia 100.000 (The Official Catholic Directory 1952). To me o vadovaujantis vyskupas John Hughes iš New Yorko (1841 - 1864) buvo kovingos prigimties nepažįstas jokios baimės. Kada 1844 m. nativistai sudegino Filadelfijos bažny-



čia ir grąsino New Yorko bažnyčias paleisti liepsnomis, jis nuvyko pas miesto burmistrą, kuris ir patį buvo nativistas, ir pareikalavo, kad tasai garantuotų ramybę. Kada jis su pašaipu buvo paklaustas: "Jūs atrodo bijote dėl savo bažnyčių?" Jis atkirto: "Ne dėl mūsų, bet dėl kitų. Dėl to galite būti tikras: kai tik pirmosios katalikų bažnyčios New York'e bus padegtos, mes padėsime visą miestą."

Ir New York'e liks ramu. O iš sakyklos savo kaimenės baileisnių didžiausiam išgaščiui jis pasakė: "Visi privalo žinoti, kad mūsų uždavinys yra apkrikštyti visą pasaulį, taip pat ir Jungtinių Valstybių gyventojus, miestus ir kaimus, jūrinius, kariuomenę, parlamentą, šeimą, ministerius, prezidentą, visus!" Aišku, iki tati įvykis, yra dar tolimas kelias. Bet jeigu šiaurės Amerikos katalikų vitalitetas išsišakė, tai tik todėl, kad nemoka ar nepajęgia susitaikyti su lietuviškos širdies, lietuviško gyvenimo draugo ar draugės. Dau priežasčių yra, kad daug viengungių pralūda senti ir juo toliau, juo jų viltytys darosi mažesnės sukurti lietuviškai šeimai.

Tautinis Bažnyčios susirinkimas 1884 m. nubalsavo, kad nė vienas kunigas savo ranka Europai pinigų rinkti negalys. Tai buvo ženklas, kad santykius su Europa ne tik pasikeitė, bet dar priešingai: Didelį Europos plotai (bet dar labiau Pietų Amerikos) buvo reikalingi ne tiek dolerio, kiek gyvos pavergiančios, pasiaukojančios dvasios, kuria Amerikos katalikai pasižymi ir kuri Ludvik Hertlingas veikalo genezeje yra gerai supratęs.

Pagal Univ. Prof. Dr. Michael Pfliegler sulietuvino: A.B.

● KRISTAUS SUZADĖTINĖS. Šios keturios mergaitės buvo pirmo, Presentation vienuolių seserų tarpan Gardenvale. Kitos 4 sudėjo vienuolių įžadus. Atsisveikin damos su pasauliu paskutinį kartą vilki baltą nuotakos drabužį.

Vienisos Sirdys

VIENISOS ŠIRDYS

Ko liūdi, berželi, ko liūdi?

Ko verk, nuleidęs šaką? ...

Kam svyra žalieji lapeliai?

Kam varvini šaltas rasas? ...

Jovaras

Kaip tie berželiai svyruonėliai kaip tos liepėlės plačios šakės, taip daug mūsų vyrų ir moterų gyvena vieni, pilnomis ilgesio ir liūdesio širdimis. Mes čia nekalbame apie tuos, ar apie tas, kurie paliko tėviškę savo žmonas ar vyrus. Mes kalbame apie tuos mūsų taip vadinamus viengungius ir viengunges, kurie pasilikę nevedę ir netekę vienos ne todėl, kad nenorėtų ištękti ar vest, bet todėl, kad nemoka ar nepajęgia susitaikyti su lietuviškos širdies, lietuviško gyvenimo draugo ar draugės. Dau priežasčių yra, kad daug viengungių pralūda senti ir juo toliau, juo jų viltytys darosi mažesnės sukurti lietuviškai šeimai.

Kalbantis su viengungiais vyrais, jie visad sako: "Jūs, kurie keliate po Australiją, ar nežinote kur norš man tinkamos moters? Turiu pasistatęs namą, turiu truputį pinigų, turiu gerą darbą, galėčiau gražiai išlaikyti žmoną. Sveikintaus nenoriu. Man jos nepajęgia susitaikyti su lietuviškos širdies, lietuviško gyvenimo draugo ar draugės padėti netik susipažinti, bet ir gal būt sušidraugauti. Tas dalykas yra spauda. Gal būt kas nors pasiūkūs ir pasakys, „Per laikraščius jau žmonės neišsiriškė. O jeigu ir išsiriškė, kur galėtų būti tinkamas partneris mūsų viengungiams tarp 35 — 45 metų amžiaus. Bet kaip

juos supiršti? Vyresniame amžiuje mėlė taip greitai iš pirmo pamatymo neatina. Reikia ilgesnio bendravimo, dažnesnio susitikimo ir vienas antro pažinimo. Tikrai viengungių moterų lietuvių, kurių galėtų ir bažnyčiai tuoktis, tiesiog pasakius, yra labai nedaug. Bet vis dėlto jų yra. Žinoma, yra ir tokių, kurios galėtų, bet nenori ištękti. Vyresnės moterys yra atsargesnės, kaip jaunos. Ypač našlės, kurios turi vaikų.

Viengungės moterys skundžiasi, kad viengungiai vyrai yra labai dažnai nerimti, netvarkingi, girtuokliauja ir apie rimtą šeimos gyvenimą negalvoja. Kai kurios tiesiog apie visus viengungius taip kalbėti ir iš viso nė su vienu nepradeda nė kalbėti apie vedybas. Tiesa, vieni vyrai, be šeimos daug greičiau pakrypsta į alkoholį. Bet negalima sakyti, kad visi viengungiai būtų paskutiniai girtuokliai, su kuriais negalima būtų pakalbėti ir apie rimtesnius dalykus. Visokių yra vyrų viengungių, visokių yra ir moterų, bet visokių ir reikia, kaip tas priežodis sako.

Cia noriu vieną dalyką išskirti, kuris galėtų padėti ieškantiems gyvenimo draugo ar draugės padėti netik susipažinti, bet ir gal būt sušidraugauti. Tas dalykas yra spauda. Gal būt kas nors pasiūkūs ir pasakys, „Per laikraščius jau žmonės neišsiriškė. O jeigu ir išsiriškė, kur galėtų būti tinkamas partneris mūsų viengungiams tarp 35 — 45 metų amžiaus. Bet kaip

bandyta skelbti spaudoje, bet greitai šie skelbimai išnyko. Gal būt taip atsitinka, nes mes per daug laukiame iš laikraščio. Laikraštis negali išrinkti žmonos ar vyro. Jis gali tik patarpininkauti susirasti vienas kitą tiems, kurie dėl kitų priežasčių neturi progos susitikti su lietuviu. Visame pasaulyje ir katalikiškuose laikraščiuose yra spaudinami skelbimai vyrų ir moterų, kurie norėtų susipažinti susipažinimo tikslu. Mes lietuviai esame vedybų klausimuose kiek nedąsūs ir manome, kad žmona ar vyras turi kaž kaip patys atsirasti nepadarus jokių pastangų. Lietuvoje tai buvo galima daryti. Tremtyje, kur mažai lietuvių suajelė yra išsisklaidžiusi po didelius plotus, yra kita padėtis ir reikia panaudoti spaudą — ir kitas priemones tarpusaviam susipažinimui. Tikiau, kad lietuviška spauda mielai patarnaus įdėdama skelbimus ty, kurie norėtų susipažinti.

Praktiška pastaba: Kad neapunkinus laikraščio redakcijų ar administracijų laiškų siuntinėjimai geriausia norintys susipažinti duoda savo adresą, ar pašto dėžutę, ar pašto agentūrą iš kurios jis laiškus atsiima pats tiesioginiai. Vietoje pavardės jis padeda tik savo vardo ir pavardės pirmas raides ar pasirenka slapyvardį. Laiškas ateis ir pagal slapyvardį jeigu tik bus duotas teisingas adresas. Tokius vedybinius pageidavimus tektų spausdinti smulkiu skelbimų skyriuje, kurie yra apmokami. Šia pačia proga galima būtų pakviesti ir mūsų jaunimą susipažinti vieni su kitais. Daug jaunų mergaičių yra įvairiose Australijos vietovėse, kur nėra jaunų lietuvių berniukų ir atvirkščiai. Pradėję susipažinti tuo pačiu būdu, kaip ankščiau minėta, gal būtų sudarytų sąlygos ir joms arčiau susipažinti. Reikėtų nugalėti tą klaidingą gėdos jausmą, kad per laikraštį netinka ieškotis sau draugų. Australijos gyvenimo sąlygos laikraščiai gali būti labai vertinga pagalba susirasti tiek suaugusiems, tiek jauniems vienas kitą. Blogiems tikslams, be abejonės, nė vienas lietuviškas laikraštis savo patarnavimų neteiks ir reikia manyti, kad nė vienas lietuvis apie tai nė negalvoja. Daugelyje jaunimo laikraščių yra vadinami "plunksnos draugų kampeliai", kurie ir padeda jauniems žmonėms laisvą pagalbą vienas su kitu susipažinti. Ar ne laikas ir mumis daugiau naudotis sava spauda savais gyvenimo reikalais.

P.B.

Redakcijos pastaba. "Tėviskės Aidai" mielai patarnaus visiems, kurie tik į juos kreipsis. Pasidūlymas yra sveikintinas. Reikia laukti tik pirmųjų drąsuolių, kurie išdrįstų padaryti pradžią.

Red.



JO EKSCLENCIJA VYSKUPAS A. FOX

ANONIMINIS LAISKAS MANO VYRUI

Išvertė E.Z.

Kaip gali motina išaiškinti savo sūnams, kad jie neturi tėvo? Ji negali — niekaip.

Tu išėjai vos prieš kelias minutes. Dar ir dabar, po visų tų metų, atrodo keista, kai tu velkies apsiaustą, dedies kepturę ir eini per duris vakarui pasibaigus. Ir Andriukas su Jurgiu tai jaučia, nors Andriukas ir tebebuvo kūdikis, kai tu mus palikai, ir negali prisiminti visų tų metų su Tavimi, kuriuos Jurgis ir aš prisimename. Ne kartą jis susirūpinęs klausia: "Kiti tėtes turi, gyvena su savo vaikais; kodėl mano tėtė negyvena su savo vaikais?" Kaip aš jam galiu atsakyti, jei atsakymo ir pati nežinau.

Ir kitaip pašneka Andriukas. Aną vakarą, kai jį už kažką pabarė, jis man pareiškė: "Aš neturiu jokio tėtės! Ką jam ir tai atsakyti? Yra žmogus, vadinamas Tėte, kuris retkarčiais ateina praleisti su juo vakarą, kuris kartais pasiima jį net visai dienai, bet tėvo jis neturi. Tokiais atvejais pagalbos ieškodama žiūri į vyresnį Jurgį, bet jis tyli, viduje kovodamas su savo viens kitam priešingais jausmais. Jis prisimena aštrius žodžius, verksmą naktimis, vakarienės, kurių nieks nevalgė — jis prisimena, bet nesupranta. Kaip ir aš. Ir aš prisimenu, bet nesupranta.

Iš tiesų, mūsų vedybinis gyvenimas juk pradedo kuo laimingiausiai. Mūsų vestuvės vieną žavingą pavasario dieną buvo žavingos, kaip pasakoj. Visas pasaulis buvo toks platus, toks gražus — toks nuostabus džiugio pilnas. Žmo-

nės kalbėjo, kad mes buvom pati gražiausia ir labiausia įsimylėjus pora. Tiekioj dalykų buvome panašūs, abu baigę gimnaziją, abu tos pačios religijos, abu linkimi ir pilni idealizmo. Kas mums nepasisekė? Kuris buvom kalgas? O gal iš vis nei vienas? Ir jei mūsų santuoka neišsilaikė, ar yra vilties išlaikyti tūkstančiams kitų, kuriuos pilnos tikrų skirtumų ir nesutarimų.

Kaltės ir kaltininko neverta iešioti. Tik atsakyk, ar turime teisę apskunkinti mūsų vaikus ta našta, nuo kurios jie nepabėga? Tuo neramumu, ta vienatve, ta stoka normalaus ir pilno šeimos židinio? Vyrai žuvo Korėjoje, ir jų šeimos juos apraudojo. Tai buvo Dievo valia, ir kiekvienas tikintis turi ją priimti. Bet ar leista mums, tau ir man, nuspręsti Dievo vietoj, ir atimti iš vaikų jų tėvą?

Aš nesijaučiu mažiau atsakomą, negu tu. Tiktau tu neturi progos, kaip kad aš, matyti, kas darosi su tavo vaikais. Už tat ir rašau šį laišką, kad papasakočiau tau apie tai, ko tu nematai.

Kad ir tas atsitikimėlis apie paukščių namelius. Taj buvo mažųjų skautukų vakaras su tėveliais. Aš turėjau būti abiem tėveliais. Kokia širdgėla matyti visus tuos berniukus besijuokiančius su savo tėvais! Jurgis turėjo to nepajęsti. Dėlto aš ir išmokau tiek daug visko apie šautuvus ir arklus ir kitokius daiktus, kurie užpildo berniukų pasaulį. Apkabinau Jurgį per pečius ir nustoju žavėtis žaislais ir modeliais. Drauge su juo valgiau kartais dešreles ir gėriau limonadą. Su juo draugais kalbėjaisi, "kaip vyras su vyru," ir priverčiau Jurgį užmiršti, kad jis čia vienintelis atėjo be tėvo. Taip bent man

atrodė...

Tada atėjo jų draugininko pranešimas apie netikėtą varžynes sekančiam mėnesiui. Jis liepė berniukams susirinkti arčiau aplinkui jį ir atydziai klausytis taisyklių. "Ir tėtės prašom priartėti", tęsė jis plačiai šypsodamas. Taigi berniukai susirinko apie jį. Iš pakos atėjo ir tėtės. Visų, tik nė Jurgio.

"Štai projektas skautams ir Jūsų tėveliams," kalbėjo draugininkas, turėsite dirbti drauge. Statysite paukščių namelius. Kuris skautukas su savo tėte pastatys geriausius namelius, laimės abiems kelionę laivu po Viktoriją. Visai savaitė. Tik vakarais susirinkit įrankius ir pradėkit drauge dirbt."

Na, ir pasikėlė užsėsys. Berniukai plauškėjo, tėtės jiems plojo per nugarą, ir visi viens kitam aiškino, kokius gražius, kokius puikius namelius jie pastatys. Aš tik stebėjau.

Jurgio veide buvo bevilkiška, pagauto žvėriuko išvaizda ir jis stovėjo toks vienišas, toks apleistas ir tylus visame tame triukšmavime ir juoke. Tada jis išsinarė iš būrio ir priėjo prie manęs. "Turbūt vakaras tuo ir baigiasi, mama," pasakė jis, "eisiu paieškot savo apsiausto."

Išėjus Jurgis buvo neįprastai tylus. Po valandėlės pradėjau taip linksmai, kaip tik galėjau: "Tai triukšmingai praėjo vakaras, ar ne?" Jokio atsakymo. Pasisukau, kad pamatytčiau jo veidą. Mano linksmaus, mano nerūpestingą, mano toks vyriškas sūnus, kuris geriau norėtų numirti, negu pasirodyti verkiiančiu vaiku, — apsiplieskė tyliom, srauniom ašarom. Žodžiai jam

springsta burnoj. "Aš nestatysiu paukščių namelių, mama. Aš neturiu tėtės, kuris vakarais dirbtų su manim." Dar ir dabar jo žodžiai man skamba ausyse, dar ir dabar jaučiu visą agoniją jo sielvarto.

Ir dar kita, vieną vienintėlį kartą Jurgis nesulaikė ašarų. Charakteringa, kad tai atsitiko žymiai vėliau, kai jau jis atrodė visai apsispręs ir susitaikęs su savo padėtimį išsiskyrusioj šeimoj. Visai mažas atsitikimėlis jis išaukė vieną vakarą, ir aš su baimė pamaciau, kas jame dedasi.

Buvau uždraudus Jurgiui kažkur nueiti ir buvau nustebinta jo maišingumu, kuris atrodė taip neproporcingai didelis palyginti su tuo mažu malonumu, kuris buvo iš jo atimtas. Iš tikrųjų tai buvo visai kas kita. Jis atsikuko į mane ir atšovė: "Kodėl mes neturim šeimos, kaip visi kiti žmonės? Kodėl aš turiu būti kitoks, negu visi kiti berniukai?" Aš buvau pamiršus skirtumą tarp mūsų namų ir tų, kuriuose jis lankosi.

Tokie dalykai neatsitinka, kai tu esi su vaikais. Jie laukia tavo apsilankymo, kaip svarbaus įvykio ir su tavim jie nebūna liūdni. Kai tu juos pusdieniui išsivedi, tu stengiesi jiems padaryti malonumo. Jie manęs nepasigailsta, nes žino, kad jie, kaip ir visados, tuoj ir vėl sugrįš namo pas mane. Ne jiems nelūdna su tavim. Betgi lūdna, kai jie be tavęs. O atsimink, kad jie taip dažnai be tavęs, ir taip retai su tavim.

Dar nekalbėjau apie mano pačios rūpesčių nei apie tavuosius. Tie tylūs namai, vakare, kai berniukai atsigula, kai nėra su kuo išgerti vakarinį kavos puodelį, nėra kam pažūrėti, ar gara-

žu durys uždarytos... Ato, togos... Mokslo metų pabaiga, kai Andriukas savo pirmuosius pažymius parsinešė... Ir visi tie niekniekiai, kurie vienam vienam figūrėlė stovinti visus tuos metus ant virtuvės spintelės... Kur mudu jį gavom? Jis ir dabar tebedėvi tą šaudinę kepturėlę, kurią tu nupirkai, kai grįžom aną vasarą iš atostogų. Ir visi daiktai man tave primena — knygos, nuotraukos, plokštelės — visi daiktai.

Žinau, kad ir tau nelengva. Tuščio buto niūruma, kuri tave pasitinka grįžtant iš darbo; stoka šeimyniško buvimo drauge, net ir tada, kai tas buvimas tereikia gincius, kas pirmas gaus šios dienos laikraštį...

Mes abu turim problemų. Tik jos nėra tikros problemos. Tikros ir nepaprastai svarbios problemos yra tos, kurios išyla mūsų vaikams. Jos nepasibaigs, net kaip jie užaugs. Ar begalės jie patys, mūsų pavyzdžio prisizūrę, sukurti laimingas savo šeimas? To pasitikėjimo, kuri atsisėda jauni žmonės iš laimingų namų, jie niekad nebeturės. Jie visada klaus, kuris iš mudviejų buvom kaltas dėl jų nelaimės. Greičiausia jie kaltins mus abu — kaip ir turėtų.

Aš nesu vienintelė išsiskyrus žmona pasauly, tu ne vienintelis išsiskyręs vyras. Gal tie, o gal vienas ar kitas iš šimtų kitų skaitys šitai ir susios ir pagalvos. O gal net suras drąsos ir vėl užimti sau priklausančią šeimą tėvo vietą. Žinau, kad jūsų buvusios žmonos jums padės, nes jos bus tiek išmokusios ir išgyvenusios, kiek ir aš išmokau ir išgyvenau.

* * *

SIS TAS APIE RUKYMA

• Tąs iš 3 nr.

Kai kuriuose kraštuose, kaip Pa-
ragvajuje, Filipinuose ir Indijos
salose vaikai yra pratinami rūkyti
tuoju nustoju juos maitinti krūti-
mis. Prieš šimtą metų net 1 an-
čiūje, Valais kantone, galima bu-
vo rasti vaikus su pykėmis.

Pastaraisiais laikais įsitikinta,
kad rūkymas turi žalingos įtakos
fiziniui ir protiniam jaunųjų
išsivystymui, todėl yra draudžia-
mas įstatymais Anglijoje. Rūky-
mas yra nemažiau žalingas mote-
rims, ypač jaunoms; kenkia ne tik
sveikatai, bet ir grožiui. Moterys
pradėjo masiniai rūkyti tik pasta-
raisiais laikais, dalinai norėdamos
visais atvejais susilyginti su vy-
rais, o taip pat dėl gyvenimo ap-
linkybių, keliančių nervų įtempi-
mą. Dalinai rūkoma ir dėl mados.

Kas dedasi, kada
mes rūkome

Rūkant tabako dūmai patenka
į burną, gerklą ir plaučius. Tab-
ako dūmai susideda iš nikotino,
smulkių anglių dalelių (suodžių),
deguto, anglių dvideginio ir an-
glių viendeginio (smalkių). Visos
tos medžiagos turi kiek skirtingą
veikimą. Nikotinas, degutas bei
suodžiai erzina kvėpavimo takų
gleivines plėkšnes; anglių vien-
deginis susijungia su kraujo hemo-
globinu ir šis kuriam laikui nutol-
ja savybės perteikti deguonį; an-
glių dvideginis turi migdantį veiki-
mą. Svarbiausias veikėjas yra ni-
kotinas. Tai medaus spalvos ir tir-
štumo medžiaga su gerokai žiau-
riu kvapu. Jis garuoja prie žemos
temperatūros ir duoda dūmams
mėlyną spalvą. Nikotinas susidū-
ręs su burnos ir plaučių gleivinė-
mis po kelių sekundžių pasirodo
kraujuje. Tiesioginiai kraujai bei
jo kūnelius nikotinas neveikia; su
krauju patekęs į smegenis ten pa-
reiškia savo veikimą pradžioje su-
erzindamas, paskui apsvaigindas
nervų narvelius smegenų pil-
kojoje medžiagoje, nervų bran-
duoliuose ir ypač įtartinai simpatinės
nervų sistemos mazguose.

Nepastebėta, kad lengvas arba
neperdėtas rūkymas padarytų ža-
los smegenims ar paskirtoms ner-
vams. Bet didesnis rūkymas gali
išaukti smegenų narvelių dege-
raciją su regėjimo bei kitų nervų
atrofija. Rūkymas ypatingai ken-
kia regėjimui, kada kartu yra va-
tojamas alkoholis. Dėl šios prie-
žasties yra buvę net apakimų. Nuo
rūkymo gali išsivystyti atminties
nusilpimas (amnezija). Labiau-
siai nikotinas veikia ir simpatinės
nervų sistemoje (kuri yra automa-
tinė, nepriklauso nuo mūsų valios,
tvarko širdies bei kraujagyslių vei-
kimą, taip pat virškinimo organų
bei įvairių liaukų veiklą). Mažais
kiekiais nikotinas sulėtina širdies
veikimą bei sumažina kraujo
spaudimą pagreitina žarnų veiki-
mą (gali sukelti viduriavimą) bei pa-
didina įvairių liaukų veikimą. Ant-
inkstinė liauka pagamina daugiau
adrenalino, kuris savo keliu iš-

šaukia cukraus padaugėjimą krau-
juje, o pastarasis veikdamas į sme-
genis suteikia lengvumo ir aišku-
mo pajautimą. Bet jeigu rūkymas
yra perdėtas, tai pasireiškia prie-
šingi simptomai. Širdies veikimas
pagreitėja, kraujo spaudimas pa-
kyla, žarnų judėjimas sulėtėja,
viduriai užkietėja, gerumo pajau-
timas dingsta ir a siranda visa eilė
nemalonių reiškinų: chroniškas
ryklės bei gerklų uždegimas (rū-
koriai kosulys), širdies drebeji-
mas, nelygus pulsas su permuši-
mais (ekstrasistolės bei aritmija),
stoka apetito, trumpas kvapas ir
nemiga. Nei ir didesnė žala pris-
kiriama perdėtam rūkymui, būtent:
skrandžio opos, širdies priepuoliai
(angina pectoris), regėjimo mig-
lotumas ir net apakimas. Arterijų
sužalėjimas bei užkietas (vadi-
namas Buergerio liga) taip pat su-
sijungia su rūkymu. (Manoma, kad
čia labiausiai kenkia naminis ta-
bakas). Be šio nikotinas veikia į
smegenų žievę, ją sujaudindamas
arba prislopindamas. Praktiškai
tas veikimas pasireiškia švelniu
suaudiniu arba raminiu. Jei
žmogus yra susijaudinęs, jis jį nu-
ramina, o jeigu jis prislėgtas (nu-
siminęs), jį sujaudina. Neigiamos
rūkymo pasėkos pareina nuo per-
dėto rūkymo. Nustojus rūkyti ar
sumažinus rūkymą jos dažniausiai
pranyksta.

Dr. Iz. Kaunas

(Bus daugiau)



• KALĖDOS SU SNIEGU. Jeigu
nežinotume, kad tai Airijos vaikai
žygiuoja po apsnigtą lauką, galė-
tume pamanyti, kad tai lie'uv'ško
sodžiaus aplinka.

SKAITYK "TEV. AIDUS"!

Vakar gyvena, tarsi du broliai,
Šandien nuo vieno kito nutolo.
Nors ir abudu jie demokratai,
Bet sunkiai suka draugytę ratai.

Dviratį mina ponai abudu,
O tas iš vietos sunkokai juda...
Antony krito, buvo per plonas,
Reikia sunkesnio amerikonom.

Harold jo vieton tuoju įsėdo,
Bet vis dar niurna tas jankių dės.
Sunkiai važiuoja draugų vežimas,
Maskvos valdovai rankas tik trina.

Sporto Svente Sydney

(Reportažas)

Sventėje dalyvavo penki lietu-
vių sporto klubai, apie 100 lietu-
vių sportininkų ir lietuviškojo jau-
nimo gerokas būrys.

Sventės atidarymas įvyko gru-
džio 28 d. po pietų. Prieš tai įvyko
sportininkų susipažinimo pietūs,
kurie metu vyko sveikinimai, lin-
kėjimai. Pietums pasibaigus, Aus-
tralinijos Fizinio Auklėjimo ir Spor-
to Valdyba turėjo posėdį, kurio
metu įvyko rinkimai naujosios val-
dybos. Vienbalsiai perinktas V.
Daudaras. Klubai aptarė visus
sportinės veiklos sunkumus bei
klūtis ir nutarė, kiek galint, suak-
tyvinti sporto veiklą lietuviško
jaunimo tarpe. Jaunimo norinčio
sportuoti yra gana daug, bet di-
džiausia kliūtis neturėjimas savų
patalpų ir aikščių. Samdyti sales
klubai nepajėgia ir esant tokiai pa-
dėčiai sunku yra ją pagerinti.

Grįšime prie sporto šventės.
Krepšinyje įsiregistravo 5 klubai:
Adelaidės Canberos, Melbourne
Geelongo ir Sydnejaus. 1-sios run-
tynės Geelongas — Melbourne.
Pirmasis puslaikis gana karštas ir
Geelongiškiai net mano išplėsti
laimėjimą. Tik S. Dargio šaltumas
ir Sohos prasiveržimai nugalėjo
Geelongo tik pradėdant sportuo-
ti jaunimą. Geelongiškiai taip pat
puikiai pasirodė. Zenkevičius ir
Šmukus puikiai sukojavo.

Tą pačią dieną susitiko Sydne-
jus — Adelaidė. Rungtynės labai
įdomios, nors Adelaidė neturėjo
Ignatavičiaus, Petkūno ir Kito, bet
kovojo ir pradžioje taškų skirtu-
mas labai mažas. Šuto ir Kraucevi-
čiaus žaidimas rezultatus pagerino
ir Sydnejus nugalėjo Adelaidę.

29 dienos rytu susitinka Adelai-
dė — Geelongas. Adelaidės žaidė-
jas Gurskis tolimais metimais, ku-
rių dauguma vykę, sužlugdo Gee-

longo pasipriešinimą ir rungtynės
gana stipriai laimi.

Idomiausios visos šventės run-
tynės Melbourne — Sydnejus.
Rungtynės jau pačioje pradžioje
įdomios ir kova kiekvieną minutę
karštėja, taip pat ir žiūrovai kaista.
Pirmasis puslaikis baigėsi lygio-
mis. Antrame puslaikyje Melbourn-
no žaidėjas Gasiūnas virsdamas
nusilaužė ranką. Visi žaidėjai lygiai
pergyveno šią skaudžią nelaimę.
Rungtynės sekė toliau ir su nema-
žesniu kovingumu Melbourne nu-
gali Sydnejų 53:40.

Sekančios rungtynės Adelaidė
— Canberra. Adelaidė lengvai nu-
gali Canberra. Tos pačios dienos
popietyje susitiko Geelongas —
Sydnejus. Daugiausia teko nuste-
bti Geelongo krepšininkų žaidimu.
Geelongas veda ir tik prieš pat pa-
baigę Sydnejus atigauna ir run-
tynės laimi tik 3 taškais. Atrodo,
kad sekančioje šventėje Geelon-
go jaunieji krepšininkai jau ko-
vos dėl pirmos vietos.

30-tosios rytu susitinka Mel-
bourne — Canberra. Melbourne
gana lengvai laimi. Tenka pažvė-
ti Canberos krepšininkų kovingum-
ui. Nežiūrint ir didelio taškų
skirtumo, Canberos vyrai kovoja
iki paskutinės sekundės, lyg skir-
tumas būtų vienas ar du taškai.

Tos pačios dienos popietyje su-
sitinka Geelongas — Canberra.
Geelongas gana lengvai įveikia
Canberra.

31 - ią, paskutinę šventės die-
nų, rytu susitinka Canberra —
Sydnejus, kur sydnėjiškiai atska-
to 103 su tikslu-jei Melbourne pra-
laimėtų prieš Adelaidę, tada Syd-
nejus taškų procentais peimtu pir-
mą vietą.

Paskutinės šventės rungtynės
Adelaidė — Melbourne. Tai an-
tros savo įdomumu ir kovingumu

rungtynės. Pradžioje Adelaidė ve-
da, bet Sohos, Dargio ir Kuncai-
čio žaidimas neduoda per daug nu-
tolti ir antrame puslaikyje Mel-
bourne jau veda ir gana stipriai
laimi šias rungtynes, o tuo pačiu ir
Australijos lietuvių krepšinio
meisterio titulą.

Moterų Krepšinis. Pirmose
rungtynėse susitinka Geelongas —
Sydnejus. Geelong žaidėjas įvei-
kia Sydnejiškes, kurios savo žaidi-
mo lygį yra dar labai mažai pa-
žengusios. Tos pačios dienos vakar-
e susitinka dvi pajėgiausios mote-
rų komandos: Melbourne — Ade-
laidė. Sekant šias rungtynes tenka
pasakyti, kad Adelaidės merginos
išvystė gana augstos klasės žaidi-
mą. Kamuolio valdymas, puikūs
prasiveržimai, pasuotės ir kombi-
nacijos padėjo lengvai įveikti Mel-
bourne moteris, kurios žaidė jėga,
be didesnių kombinacijų. Geriau-
sios M. Kelertaitė ir J. Gumbytė,
kurios žaidimu gerėjosi publika.

29-tą Melbourne — Sydnejus.
Šios rungtynės Sydnejaus po-
nios, veik visos Sydnejaus krepš-
ninkės ponios, nustebe Melbourne

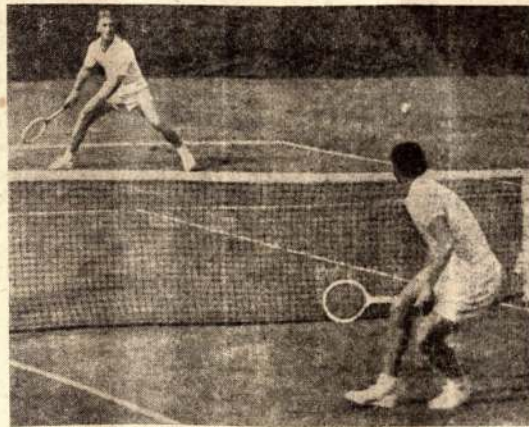
niškės, ypač Asevičienė puikiai su-
žaidė, bet Melbourne krepšininkės,
turėdamos daugiau patyrimo įvei-
kė Sydnejų 30:26.

Adelaidė — Geelongas. Adelai-
dė savo žaidimu nedavė Geelongui
progos išvystyti žaidimo. Žaidimas
buvo gana grubus, nes Geelongo
merginos kovojo aplenkdamos
taisyklės ir teisėjams buvo sunku
šias rungtynes prarasti.

Paskutinė rungtynė susitiko
Geelongas — Melbourne dėl an-
tros vietos. Melbourne, būdama
pranašesnė komanda, rungtynes
laimi.

Vyrų tinklinis. Tinklinyje Mel-
bourne vyrauja. Puikus Sohos
kirtimai įveikia Sydnejų. Kiek sun-
kesnės rungtynės su Geelongu ir
žaidžiama trys setai. Geelongas
tinklinyje gana stiprus, nes turėda-
mas Zenkevičių, kurio augštis virš
šešių pėdų, daug Melbourne kirti-
mų sulaukė. Melbourne laimi pir-
mą vietą. Antrą vietą paime
Geelongas. Adelaidė nesudarė
tinklinio komandos.

Moterų tinklinis. Melbourne
moteris galėjo laimėti pirmą vietą,



• TENISO ŽVAIGŽDĖS. Australijoje ir Amerikoje labiausiai pa-
plitęs yra tenisas. Mūsų besimokantis jaunimas irgi pradeda domė-
tis tenisu. Įdomų susitikimą Lew Hoad (Australija) ir Tony Tra-
ber (USA). Australija nugalėjo Ameriką.

PRADŽIOS PABAIGA

Aktivara

Motto: "Yra tokie miestai
Sydnėjum vadintas
Aplinkui stalėj
Veiksniais apsidirtas!"

! Sydnėjum miestą gražų
iš pasviečių tolimų
Suvažiuo su bagažais
Daug veikėjų, daug galvų.
Ir bendruomenės vedėjai,
Ir kultūrininkai broliai,
Ir parapijų veikėjai,
Ir studentiški veidai.
Visi tarės, visi šaukė,
Net nusilpo sveikata,
Tad, penktadienio sulaukę,
Užkandžiavo su mėsa.
Rezoliucijas priėmus,
Kai kam sprogo viduriai,
Bet bendrai viską paėmus,
Buvo kritusių mažai.
Bė aukų, be lašo kraujo,
Be griauštinio, be žaibių,
Rezultate — nieko naujo!
Tik studentai dingo du.
Vakare pasklido gandas:

Studentioko nebėra!
Ir studentės nušingando
— Dingo ir iš jų viena!
Kaš tik gyvas ieškot šokos,
Mat, čia šposų nebėra,
Jeigu vienas — būtų juokas!
Bet dabar, brolau, pora! ...
Matot, buvo jie paklydę,
Gal nežinomi takai ...
Tad nebūkime pavydūs
— Jie yra gamtos draugai!
Vieni traukė serenadas,
Kiti sakė kalbeles,
O treči olimpiadoj
Laužės kojas ir rankas!
Sveikas kūnas — sveika siela!
Žengia sporto milžinai,
Už tave, tėvyne miela,
Dreba tinklas ir krepšiai!
Krepšin metę, plojo, klykė,
Kiti dairėsi į šalis,
Ir, žiūrėk, laurų vainiką,
Melbourneiškiai beturi.
Kiek sunkiau merginoms vyko:
— Teko tik antra vieta,
Rezultate — apsiporto:
— Bus komanda gal antra! ...

GRAŽU ŽIURETI Į SENIENAS

Clare Booth Luce, JAV am-
basadorė Italijai (nuo Naujų
Metų iš tų pareigų pasitrau-
kia), suruošė pavakarių vie-
nai amerikiečių ekskursijai.
Besikalbant su svečiais ir
klausinėjant, kaip Roma pa-
tinka, viena amerikietė mer-
gaitė pastebėjo:
— Man labai patinka. Aš
negaliu atsižūrėti į senienas,
taip ir į tamstą.

KEIČIASI VAGIŲ PAPROČIAI

Pasadenos mieste, Kalifor-
nijoje, pagyvenusio moterį pra-
nešė policijai, kad į jos namus
kažkas naktimis įsilaužia ir pa-
lieka pinigų. Juos deda į pini-
ginę. Taip yra atsiradę jau 49
doleriai.

Viena pripažinti reikia,
Kad Sydnėjū iš tiesų
Jeigu dar ko nors ir reikia,
Tai tik ne gudrių galvų!
Matot, įstatai nurodo,
Kaip reik rinkti atstovus,
Pasakyta aiškiais žodžiais,
Kad nuo šimto vienas bus!
Bet vadai čia kombinavo:
— Pagal raidę — viskas žus!
Tad Sydnėjus suskaičiavo
Savo liaudį du kartus! ...
Ir atstovų, kaip iš maišo,
Tiesiog armija visa!
Nors šiek tiek jų sostai braška,
Bet ir vėl sava valdžia!
Taip be Fondo, be Kultūros,
Po vieninga vėliava,
Leidžiamės veikimo jūron
Kaš sava linkmė ...

VIENINTĖS LAIKAS

Policininkas, pastebėjęs trečią
valandą ryto gatvę vaikščiojantį
pilietį, nėjo ir įtartina klausia:
— Ar nėra tik truputį vėloka
pasivaikščiojimui, pilieti?
— Galimas daiktas, kad šiek-
tiek vėloka, — atsakė tas, — bet
dabar yra vienintėlis laikas, kada
mes pėstieji galime gatvėje pasi-
rodyti ...

SU MALONUMU

— Melskis, nes aš tave tuoj nu-
šausiu!
— Nušausi? Už ką?
— Aš visuomet sakiau, kad jei
atrasiu panašų į save, aš jį nušau-
siu!
— Ar aš iš tikrųjų esu taip
jau panašus į tave?
— Šimtu procentų!
— Tikrai! Tada, prieteliau,
šauk negaišiuodamas ...

SU APSKAIČIAVIMU

Skotas atvežė Londonan parduo-
ti savo šunį. Vienas londoniškis
jam pasiūlė keturis svarus. Čia pat
buvęs amerikietis turistą pasiūlė
penkis.
Skotas, daug negalvojęs, šunį
pardavė angliui. Nustebęs ameri-
kietis paklausė:
— Bet, žmogau, aš tau juk siū-
liau svarą daugiau!
— Tas tiesa! — atkiro ško-
tas, — bet mano šuo visuomet
pabėgs namo iš Londono, o kaip
jam būtų sugrįžti iš Amerikos? ...

bet stoka treniruočių padarė savo
ir būdamos geresnės už Sydnejaus
žaidėjas, turėjo pasitenkinti antra
vieta. Sydnejaus moterys nugalė
Melbourne ir Adelaidės komandas
ir paime pirmą vietą.

Stalo tenisas. Stalo teniso varžy-
bose stipriausias pasirodė Sydne-

V. Koras

Yra lauzas - nera lauzo

Reportažas iš Sydney skautų
stovyklos

Sydnejaus "Aušros" tuntas su-
ruošė skautų stovyklą Ingleburn'e
nuo 28.12.56 iki 8.1.57. Vasaros
atostogų stovykloje praleido apie
70 skautų.

Vieną popietį nuvažiuoju paži-
rėti. Pakelė dulkėtą kelio prie
telefono stulpo prikaltą lentą su
trispalve ir užrašo: "Nuoširdžiai
kviečiam!" Čia pat atkūlus vartus
įvažiuoji ir į pačią stovyklą —
palapinių miestelį ant "plyno"
lauko.

Stovykla tuščia. Tik vienas bu-
dintis skiltininkas pasitinka ir nu-
rodo, kad stovyklos viršininkas
yra šabo palapinėje. Dulkiniu ke-
liu einu į nurodytą palapinę. Čia
ps. Br. Žalys atsisėdęs ant tuščios
apelsinų dėžės prie mažo staliuko
pieštuku rašo, kad net prakaitas
per kaktą varva. Pasisveikinam.

— Nutvėręs laisvą minutę "Žie-
žirbas" lauzui pilu! — paaiškina.
Tai mūsų stovyklos jūmoro laik-
raštelis, kurį man tenka redaguoti.

Matau, kad trūkda, bet api-
lu klausimais ir išgirstu daug nusi-
skumų.

Pats žiauriausias stovyklos
trūkdytojas, tai oras: karščiai ir
sauras. Buvo manyta stovyklą iš
viso likviduoti, nes aplinkui gais-
rai sukelia didelį pavojų. Kaimi-
nystėje už pusės mylios stovykla-
viusius ukrainiečius skautus išdegi-
no, kurie gaisre prarado net dvi
palapines. Anksčiau paskirtas sto-
vyklos viršininko pareigoms ps.
Vyt. Deikus atsisakė stovyklai va-
dovali, nes manė, kad stovyklą
nebuš galima išlaikyti skautiškoje
dvasioje dėl žiaurių gamtos sąly-
gu. Tačiau pritarus turtininkui

jaus, nugalėdamas Melbourne
11 : 0. Melbourne įveikia Ade-
laidę. Individualinėse varžybose
Karpavičius įveikia Binkį ir laimi
pirmąją vietą. Antras Binkis, o tre-
čioji tenka Melbourneiškui J. Kun-
caičiui. J. Kuncaitis galėjo pasiro-
dyti geriau, bet ilgos kelionės iš-
vargintas neparodė to ypatingo
jam kovingumo. Šėkas ir Ablons-
kis negalėjo atsipirti aukštesnės
klasės Sydnejaus žaidėjams.

Sachmatai. Sachmatuose daly-
vavo tik dvi komandos. Geelon-
gas ir Sydnejus. Melbourne ir Ade-
laidės Sachmatininkai, būdami ir
bendruomenės suvažiavimo atsto-
vai, negalėjo dalyvauti ir taškus
pasidėm Sydnejus, tuo būdu taškais
laimėdamas pirmą vietą.

Visa šventė praėjo gana gra-
žiai, nežiūrint kai kurių nesklan-
dumų. Gal ateiityje reikėtų vengti
sporto šventės metu didesnių su-
važiavimų, nes atitraukia netik
žiūrovai, bet ir sportininkai daly-
vaujantys suvažiavime, negali tuo
pačiu laiku atstovauti sportą.

Klubai pagal taškų skaičių pa-
siskirstė: 1. Sydnejaus Kovas, 2.
Melbourne Varpas, 3. Adelaidės
Vytis ir Geelongo Vytis, 4. Canbe-
rros Vytis.

Vyrų krepšinis: 1. Melbourne
Varpas, 2. Sydnejaus Kovas,
3. Adelaidės Vytis, 4. Geelongo
Vytis, 5. Canberos Vytis.

Vyrų tinklinis: 1. Melb. Varpas,
2. Geelong Vytis ir 3. Sydn. Ko-
vas.

Stalo tenisas: 1. Sydn. Kovas, 2.
Melbourne Varpas ir 3. Adelai-
dės Vytis.

Moterų krepšinis: 1. Adel. Vytis,
2. Melb. Varpas, 3. Geelong. Vytis
ir 4. Sydn. Kovas.

Moterų tinklinis:
1. Sydn. Kovas, 2. Melb. Varpas
ir 3. Adel. Vytis.

Sachmatai:
1. Sydn. Kovas ir 2. Geelong.
Vytis.

Šiais metais sporto šventę ren-
gia Geelongo Vytis Geelonge.
Šventės metu R. Gasiūnui, kuris
nusilaužė ranką surinkta £131.18.
Pinigai persiūti Melbourne klubi-
ui, kuris išmoka R. Gasiūnui po
£10 į savaitę.

V. Koras



• Nukelta į 4 pusl.

IS MUSU PARAPIJU

Melbourne

● Parapijos Sekmadienio Mokykla pradeda mokslus šekmadienį, vasario 10 d. Prie mokyklos veiks vaikų darželis ir jaunimo kursai. Pamokos vyks toje pačioje vietoje — St. John's, E. Melbourne, parapijos mokykloje, sekmadienis nuo 9.30 iki lietuvių pamaldų — 11.30 val.

● Kapelionas kun. P. Vaseris visą vasario mėnesį bus atostogose. Jo pareigas tuo laiku eis kun. J. Kungys. Visais parapijos reikalais vasario mėn. prašoma kreiptis į kun. Kungį, St. Michael's Prebytery, Nth. Melbourne, Telef. FY2104.

Newcastle

Sekandios pamaldos Newcastle ir aplinkės lietuviams bus laikomos vasario mėn. 10 d., 9.30 val. iš ryto šv. Lauryno bažnyčioje, Broadmeade. Išpažintys prieš Mšias, australų pamaldų laike. Po pamaldų parapijos salėje susirinkti.

"AMERIKOS BALSAS" RADIJO BANGOMIS

Esame gavę "Amerikos Balso" kasdieninių transliacijų sąrašą su nurodymais, kada girdima Lietuvoje ir Australijoje (Melbourne laiku). Kitose vietose girdėjimo laiką galima apskaičiuoti, atsiimant tarp Melbourne ir Adelaidės 30 min. skirtumą, o tarp Melbourne ir Pertho — 2 val. skirtumą.

Iš Vašingtono kasdien pusės valandos programa Lietuvos laiku duodama 19.30 val. trumpomis 11, 13, 16, 19 ir 25 m. bangomis (Grinwicho laiku, 16.30 val.; Melbourne, 2.30 val. ryto). Programa kartojama 3 kartus: Lietuvos laiku — 24 val. 31 ir 49 m. bangomis (Melbourne laiku 7 val. ryto); rytą 7.15 val. 19, 25 ir 31 m. bangomis (Melbourne 2.15 val. p.p.) ir 15 val. 11, 13, 16 ir 19 m. bangomis (Melbourne — 10 val. vak.).

Iš Europos kasdien pusės valandos programa Lietuvos laiku girdima 21 val. 16, 19 ir 25 m. bangomis. (18 val. Grinwicho laiku, Melbourne, 4 val. ryto) Europinė programa kartojama tris kartus: 24.45 val. 19, 25 ir 41 m. bangomis (Melbourne, 7.15 val. ryto); 6.45 val. ryto 19, 25 ir 31 m. bangomis (Melbourne, 1.45 val. p.p.) ir 15.30 val. 19, 25 ir 31 m. bangomis (Melbourne, 10 val. 30 min. vakare).

Su parapijos "Amerikos Balsas" Lietuvos transliuojamas 8 kartus į dieną.

COSMOS TRADING Co.

(Savininkas A. VAITEKAS)
Siuntiname iš Londono sandėlių SIUNTINIUS LIETUVON, Pabaltijai, Sibirui ir t.t. Atsiunčiame seną ir prityrą persiuntimui bendrovę HASKOBA LTD., Londone
TEKSTILĖ • VAISTAI • IVAIRENYBĖS

Mūsų pakietitai pilnai apdrausti, apmuituoti. Adresas gauna per 6-8 savaites nieko neprimokėdamas. Siuntiname kainaraščius ir patariame prekių ir valstų pasirinkime.

Gavome leidimą siųsti Lietuvos Jūsų pačių supakuotus siuntinius. Siuntinius prašau prisikyti arba pristatyti mūsų adresu. Įpakavimą atliksime patys. Siuntinys negali sverti daugiau 11 svarų su įpakavimu. Dėžė sveria 1 svarą.

Apmuituojami vietoje ir pilnai apdraudžiami, įskaitant ir karo riziką. Prie siuntinio pridėti prekių kainų kvitus.

Laukiam Jūsų su siuntiniais bet kuriuo laiku (vakarais ir savaitgaliais): 2 SCHOFIELD ST., ESSENDON, VIC. (važiuoti iš Elizabeth st., Essendon tramvajum, iki 44 sustojimo Glass st.). Telefonu porą mėnesių prašome neskambinti.

Printed by Williamstown Chronicle, 8 Parker St., Vic. — Published by Rev. Father P. Vaseris, as President of Lithuanian Catholic Federal Committee, 116 Cecil St., Williamstown, Vic. Phone ML6066.

Laiskai Redakcijai

GERB. REDAKTORIAU,

"Mūsų Pastogės" Nr. 1 p. Riaubos atviru laišku kaltina mane, kad, aprašydamas Krašto Tarybos atstovų pasitarimą Adelaidėje ("T. A.", Nr. 44) žodžiais "bandių nėra ko remti", išreiškiau ne p. Riaubos, bet savo "asmenišką nuomonę" apie Vliką. Ponas Riauba tvirtina nieko panašaus nėra sakęs. Deja. Nenorėdamas toleruoti p. Riaubos ne tik politinės, bet ir žurnalistinės demagogijos, jaučiu pareigą viešai pareikšti, kad kalbamoji korespondencija yra teisinga.

Minėto pasitarimo protokolo originalą turiu po ranka. Iš jo aiškiai matyti, kad Vlikas, kuris nerasdamas bando savo viešai pareikštos nuomonės išsiginėti, ir dar daugiau, — stengia ir net kitam ją primesti. Juk tai nei teisinga, nei garbinga. Jus gerbiu.

J. Stepanas

Tiesa, žodžiai: "politinių bandių gausios" p. Čibiro išbraukti (kuo remiantis p. Čibiras juos "užmačiau") bent man nežinoma). Tačiau jie dar išskaitomi ir kiekvienas abejojančių mano žodžių teisingumą, gali savo akimis juos perskaityti ir įsitikinti, kad tiek "demagogo", tiek "bandito" keiksmažodžiai priklauso ne man, ar mano "insinuotam žmogui", bet p. J. Riaubai, — tikrai ir neginčijamam jų autoriui.

Sutinku, kad žmogiška užmiršti tai, kas pasakyta, sutinku, kad galima kartais net savo žodžių išsigąsti, tačiau nepajėgiu suprasti

ADELAIDE

NAUJA LKF VALDYBA

Naujoji LKF Adelaidės Skyriaus Valdyba: pirm., L. Žygas; vicepirm., S. Neliubys; sek., L. Martinkus; izdin., P. Šatkus; nariai: V. Sirutis ir J. Riauba. Adresas: L. Žygas, 13 College rd., Kent Town, S.A.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Adelaidėje Vasario 16 Dienos minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 17 d. Minėjimas prasidės pamaldomis šv. Juozapo bažnyčioje, o oficialioji dalis prasidės 7 val. Australia Hall, Angas st., Adelaidė. Minėjimo meninė dalis bus išpildyta savaitgalio mokyklos pajėgomis, suvaadinant "Snieguolę ir 7 nykštukus", deklamacijomis ir t.t. Tikimės, kad šiemet tėvai ne tik paragins savo vaikus atsilankyti minėjime, bet ir patys skaitlingai dalyvaus.

Laikę minėjimo bus renkamos aukos 16-los Vasario gimnazijai šelpti ir minėjimo išlaidoms padengti.

JAUNIMO REIKALAI

Š.m. vasario 3 (sekmadienį), yra šaukiamas Adel. Apyl. V-bos narių, LKF v-bos, savaitgalio mokyklos mokytojų bei kitų organizacijų v-bos s-mas savaitgalio mokyklos, liutuanistinių kursų, mokytojų verbavimo ir jaunimo auklėjimo reikalams aptarti. S-mas bus šv. Juozapo bažn. salėje tuoj po pamaldų. Prašome atsilankyti visus, kurie šiais klausimais domisi.

AUKOTOJAMS

Liet. Raud. Kryžiaus Vokietijoje reik. vedėjas p. A. Žukauskas, LR K Vyr. V-bos pirm., kun. dr. L. Gronio pavestas per Adel. Apyl. V-bą praneša, kad aukų sumoje \$A.122 (DM1.132,27) ligoniams ir į vargą patekusiems Vokietijoje lietuviams šelpti gavo, už kurią nuosirdžiai dėkoja. Taip pat pra-

šaukia, kuris nerasdamas bando savo viešai pareikštos nuomonės išsiginėti, ir dar daugiau, — stengia ir net kitam ją primesti. Juk tai nei teisinga, nei garbinga. Jus gerbiu.

J. Stepanas

neša, kad aukų dar nepaskirstė, nes gegužės mėn. LRK vyr. V-bos nariai atsistatydino ir iki šiol Vlikas nepaskyrė naujų narių. Aukos bus paskirstytos Vlikui naują valdybą sudarius.

SUSIRINKIMAS

Visuotinis Adel. Apyl. B-nės susirinkimas numatomas kovo pradžioje.

PADEKA

Adelaidės Apyl. V-ba reikią padėką p.p. U. Juciuvienėi, B. Budrienėi, Jankauskienei ir p.p. Budriui, Jurgelioniui, Satkui, Gerasimavičiui, Moterų Sekcijai ir visiems kitiems, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems ar padėjusiems prie Naujų Metų sutikimo baltaus praeiimo.

Adel. Apyl. V-ba

PADEKA

ALB Adelaidės Apyl. V-ba nuosirdžiai dėkoja: stovyklai vadovavusiems, vaikus lietuviškų dainų žaidimų, lipdybos darbų pamokiniams ir juos prižiūrėjusiems, p. Ivoškai, p. Greblionienei, p. Radevičienėi, p. Stepaniūnei, p. Vasilaiškienei, p. Greblioniui, p. Renkei ir p. Grigoniui; kun. dr. Jatuiliui už pamaldą ir visokią pagalbą; p. Arminui už LIT knygas dovanoms, Moterų sekcijai už dovanų, saldanių ir ledų, p. Linkam, p. Dičiam, p. Lapšiam, p. Matiuksams ir p. Pov. Matiuksui už paramą stovyklos maisto produktams, p. Brazauskams už palapinę, p. Morkūnienei ir p. Ramanauskienei už šeiminkavimą. "Lietuvių Caritui" už patalpą ir visiems kitiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie b-nės vaikų stovyklos suorganizavimo, pravedimo ir užbaigtųjų pasirodymo. Apyl. V-ba

MELBOURNE PRANESIMAS

Melbourne LKF skyriaus ruošiamas dainos, literatūros, muzikos, meno vakaras įvyksta š.m. kovo mėn. 23 d. 8 val. Carmelite Hall, Middle Park.

Bus įdomi programa, išpildoma vietinių Melbourne lietuvių pajėgų.

Maloniai prašome visus skaitlingai dalyvauti. Tramvajais važiuoti iš City, Colling st., Nr. 9, 10 iki 26-to sustojimo.

LKF Melb. Skyr. V-ba

MAISTAS • VAISTAI • MEDZIAGOS
SIUNTINIAI IŠ ANGLIJOS I
RUSIJĄ — LIETUVĄ — LATVIJĄ — ESTIJĄ
UKRAINĄ — GUDIJĄ

Siuntėjas apmoka muitą ir kitus mokesčius. Gavėjui, atsiimant siuntinį, nereikia nieko mokėti. Normaliai siuntiniais pasiekia gavėją per 6-8 savaites. Siuntinių gavimas yra garantuotas. Reikalaukite kainaraščių. Galite pamatyti siuntinių medžiagų pavyzdžius.

ODRA

REGISTRUOTA UŽSIENIO SIUNTINIŲ TARNYBA

111 BOURKE STREET, MELBOURNE, VIC.
Tel. MF 6178 Po darbo valandų JJ 2630
SKYRIAI VISOSE VALSTIJOSE

RUMEL COMPANY

124-130 HARDWARE STREET, MELBOURNE, C-1.

(Little Lonsdale st. kampas)

Siuntiniai i Lietuvą

TELEFONAI: — MU2666 ir MU1887.

Visos išlaidos padengiamos per mūsų firmą. — Gavėjas neturi nieko mokėti už siuntinio pristatymą. — Visi siuntiniai pilnai apdraudžiami. Rašykite, arba skambinkite dėl katalogų.

SPORTAS

PASTABOS VII LIETUVIŲ SPORTO ŠVENTĖS PROGA

Pirmoji sporto šventė, kuri įvyko 1950 Melbourne buvo mažo masto ir tik kelios vyrų krepšinio komandos dalyvavo, kurių nugalėtojai tapo "Varpas".

Slandien pavirto į lietuvių sportininkų olimpiadą, kur krepšinis, orinis, stalo tenisas, šachmatai yra įtraukti į programą. Į šią olimpiadą suplaukė ne tik dalyviai, bet beveik visas Australijos lietuvių jaunimas, pasigėrėti savo komandų laimėjimais. Kaip teko pastebėti, krepšinis yra pagrindas ir mūsų geriausios vyrų ir moterų pajėgos išbandė savo pajėgumą. Šiais metais Melbourne "Varpas", vadovaujamas Pasaul. Olimpiados dalyvio, krepšinininko S. Darginavičiaus, puikiai pasirodė mūsų šventėje ir šio be pralaimėjimo ir tapo lietuvių krepšinio meistrų Australijoje.

Moterų krepšinininkų komanda geriausiai pasirodė Adelaidės "Vytiš", kuri be didelio vargo laimėjo pirmą vietą. Adelaidės krepšinininkės matėsi daug pajėgesnės, negu Melbourne, Geelongo ir Sydneyje komandos. Tenka pastebėti, kad Adelaidės komandoje matėme puikiai žaidžiant Gumbę ir Kelertaites, kurių žaidimo lygis skyrėsi nuo kitų žaidėjų.

Melbourniškės irgi turėjo pavienių neblogo žaidėjų: Baltutę Verbelę ir Rubaževičiutę, bet komandinio žaidimo trūko, nors komanda jau gyvyje antri metai. Joms teko antra vieta, Geelongo "Vytiš" jaunos merginos be patyrimo, bet pajėgė įveikti Sydneyje "ponių" komandą ir užėmė trečią vietą. Moterų krepšinis atėlyje dar daugiau išsivystys, nes jau šiuo metu buvo pamatyta puikių žaidėjų. Moterų orinis atiteko šeiminkams Sydneyje "Kovui", kurios labai gerai reprezentavo savo klubą.

Pati šventė praėjo labai puikioje nuotaikoje, nes Sydneyje lietuviški bendruomenė buvo labai vašinga ir paliko visiems šventės dalyviams ilgą prisiminimą. Šias metus pasimatys me Geelonge.

Edas

SENIAUSIAS PASAULY ARKLYS

Seniausiu pasauly arkliai laikomas Topolino, baigias varvoti 47 metų senumo Italijoje. Jis yra pirmoji pasaulinio karo veterano, kėlis katinas keitęs savo šeiminkus ir profesiją. Prieš du metus išgėję į pensiją ganosi laisvą grafo Fenaroli dvare, netoli Brescinos miesto.

Yra lauzas - nera laužo

● Atkelta iš 3 pusl.

apdaliną skaniais saldinais, atkeldama, kad tai jos klėdinė dovana. Dalybai užsibaigus, per aikštę nuskamba skautiškas:

— Ačiū, Ačiū, Ačiū, — šaukiu ir aš nės ir man saldumynų teko. Su skambia lietuviška daina stovyklautojai traukia prie savo palapinių, o po kelių minučių grįžta vėl dainuodami ir juda prie upės maudytis. Su jais prisidėjus prie vienos vyresniųjų skilties traukdamas "Pajūriais, pajūriais..." žygiuoja ir aš. Pakeliu motosi išdegę krūmai ir dar teberūkšią medžią. Kartu einas vytiš A. Garolis pasiškina, kad prie šio gaisro skautai išliejo nemažai prakaito, nes nenorėjo įleisti ugnies į savo nors ir neapgyventą rajoną Kariuomenę ir gaisrininkai buvo atėję į pagalbą, nes grėis pavojus netoli esantiems ūkininkams. Nusileidžiam paslėpti prie upelio. Čia aplinkui irgi viskas apdegę. Prie upelio radau s. Dr. A. Mauragį, stovyklos viršininko pavaduotoją. Pradėdavo gautis stovyklos nepasisekimu. O jis su šypsena taria:

— Nėra to blogo kas neišėitų į gerą! Ši stovykla bus vaikams dar mokesnė, nes paliks daug įdomių prisiminimų ir įvairių išpūdžių. ... Pavakariais grįžtame atgal į stovyklos rajoną. Čia griežtasis stovyklos adjutantas juos skautas A. Ališauskas, išsiriškęs stovyklautojus juos "šumavoja". Stovykloje drausmė griežta. Apie griežtumą paaiškina priėjus ps. R. Jasevišis, ūkio viršininkas: — Turime gerą atjuntą. Griežta visus iki vieno. Griežtas.

Eltos Informacijos

PUOLAMA EMIGRANTŲ SPAUDA

(Elta) — "Tiesoje" Nr. 301/1956 M. Juodka užsipuola "nacionalistinę emigrantų spaudą", kad ji tariamai "šmeižianti ir prasima nanti", išpėdama savo tautiečius, jog negrįžti į bolševikų pavergtąjį kraštą. "Tiesa" grįžusio iš Vokietijos alytiškio Vyta. Feiferio, tar navusio 9 polic. batalijone, ir iš Prancūzijos grįžusio Kosto Antanaičio, tarnavusio "Plechavičiaus karinėje formuotėje", pavyzdžiais įrodinėja, kad jiems "tarybų valdžios organams nuosirdžiai išpažinus savo kaltę", nieko neatitiko...

"Tiesa" lietuvių nenorą grįžti į okupuotąjį kraštą mėgina aiškinti tokiu būdu: "Kai kurie kariniai nusikaltėliai, bijodami atsakomybės, siekia sulaukyti nuo grįžimo visus lietuvius. Dolerinių bosų tarnai siekia apšmeižti tarybinės santvarkos humaniškumą. Jie bijo pasilikti vieni... Pūrinai ir kruvini imperialistų doleriai yra svarbiausias jų įkvėpimo šaltinis..." Taip rašo Maskvai pasidavę agentai ir riebiai ju apmokami kvilingai, no rėdmi nuo žmonių pavergtiems krašte nuslėpti tikrąsias, į okupuotą pavergtą kraštą mūsų tautiečių negrįžimo priežastis.

Laisvėje gyvenantiems lietuviams viloti skirtasis gen. Michailovo laikraštėlis Nr. 57 (73) skelbia buv. "smetoninės armijos

Po skanios vakarienos prie skautiško stalo, susirenkam laužui. Pavakariui pakilęs vėjelis atgaivino senas ugniavietes. Atsiran-da dūmų kvapas. Horizonte pasirodo pašvaistės, kurios p lengva didėja — tai "bušfairai". Užsikuria ir skautiškas laužas, tačiau vietot dūmų gražių liepų tedegetik dvi liktarnos, nes uždegimą ugnies atvirame lauke grėžia pabauda £200 ar du metai kalėjimo.

Todiu nors ir nėra liepsnojančio laužo, skautiška laužo dvasia liepsnoja iš visų jaunų skautiškų krūtinų. Gražiai laužą praveda jūrų skautas A. Ališauskas. Skamba dainos, skautiški pokštai sukelia juoką ir pats pasijuntų atjaunėjęs. Gaila, kai viskas užsibaigia ir atsistoja po tradicinės "Ateina Naktis" reikią skirstytis, nuo laužo, kuris buvo tik liktarnų, apšviestas, bet pilnas lietuviško jausmo nuosirdumo.

10.00 val. naktį rajonas tylus. Skatukai miega. Svečiai jau išvažiuo. Per rajoną nuskamba trimtas, skelbias nakties ramybę. Vyresniųjų skautų "Lokių" palapinėje iki šiol degusi žvakė užgesta. Sargybiniai eina tikrindami palapines, vienu kitu užklostydami jau miegantį sesę ar broli skautą. Stovyklos pareigūnai iš visų kampų renkasi į štabo palapinę, rytojaus dienos planams aptarti.

Atsisveikindamas palinkiu sėkmingai užbaigti stovyklą. Viršininkas šypsodamasis taria:

— Sausros, ugnis, vėjai, lietūs, purvas ir karščiai neišbaidė iki šiol, tikimės išstėti.

Lai Dievas laimina Jūsų kelius!

A. Bukas